

Fer Skansin at missa útsjóndina?

Setti fornminnisvörðurin, Arne Thorsteinsson, ger her nakrar viðmerkingar til ætlaða sprengingarbeiðið norðan fyrir Skansin í Havn

Tað var ekki ætlan mín at koma mæð upp í alment orðaskifti um uppskotið at sprengja burtur av ókinum norðan fyrir Skansin, tí eg meti tað vera skeiðt at úttala seg alment, meðan samráðingar fara fram og möguleikin fyrri eini samráðingarloysn er til staðar. Orsökinn til at eg hóast hetta kenni meg noyðdan at koma við eini frágreiðing, er tann, at sjónarmiðini hjá teimum, sum ynskja hetta okið burtursprongt, longu eru komin út millum manna og eru einsamöll um at ávirka huganina hjá almenningi og tíðindastovnum, har eitt blað hefur víðgjort málið og longu tíkið stóðu á hesum gundarlági eina. Skal hetta má fáa almenna viðgerð, er tað tí neyðugt, at tey sjónarmið, sum Fornminnisvörður og Fornminnisnevndin grunda sína stóðtakan á eisini verða kend.

Havnar Skansin er bygður á ein hevg soleiðis at vallaður skrái til allar síðir hevjar seg upp móti virkisgarðinum. Hetta lendi er enn varðveitt eystan og sunnan fyrir Skansin. Væstan fyrir Skansin móti havnarokinum er alt lendið spilt, tí tað varð varð burtursprongt og nýtt sum ifylla undir fyrru havnarbyggingini. Har er nú steyrrætti berg, sum serstakliga norðantil er høgt og greffligt á at líta. Afur at hesum kemur, at eitt stórt skarð er sprongt inn móti skansaportinum. Sprengingarnar vestantil eru gingnar Skansin

Framhald frá 3. síðu (1)

verða ómikið av tí góða, men sum politikkari má hvør einstakur, ið hefur slíkt starv, ikki gloyma, at hann sjálvur hefur avgjort at taka slíkt starv uppá seg. Men ein politikkari kann siga starv sítt frá sær, tá ið hann vil, og kanska tí kann verða sagt, at politiska lívið ikki er heilt av leið.

— Sagt verður, at tygum tingaðust við familju tygara, áðrenn tygum tóku við sum svenskur forsetisráðharri?

— Jú, tað er beint. Hevði familja mín noktað mæð at gerast forsetisráðharri, so hevði eg ikki havt hetta starv í dag.

— Bera tygum aldri ótta?

— Stundum beri eg ótta fyrri framburðinum í síni heild, men ikki fyrri mær sjálvum. Kanska er tað skeiðt ikki at bera ótta fyrri sær sjálvum. Hugtakið „óttie“, kenni eg væl. Og kanska eina best, tá børn míni verða hóti, sigur svenski forsetisráðharri, Olof Palme, í samrøðu við danska tíðindamannin, Grímur Gunnarsson.

num so nær, at tað eina hornið á virkisgarðinum hongur í leysari luft og kann rapla hvørja lótu, serstakliga, um harðar sprengingar av nýggjum verða settar í verk tætt at horninum. Ein bastión framman fyrri skansaportinum er partvis fyrirbeind, tá skarðið varð sprongt, og alt bendir á, at ein onnur bastión longur suðuri er farin sama veg.

Norðan fyrir Skansin er eisini sprongt, men ikki so nær honum sum vestan fyrir. Sprengibenið verður tí ikki so høgt, og heilt fitt av vallaðum skránum er varðveitt. Eisini her er sprongt eitt minni skarð inn, og nógv umrøddu „nosin“, ein høvd, sum stingur seg út úr skansahegnum, har gamli skansavegurin var, verður sostatt til orsakað av hesum báðum skörungum.

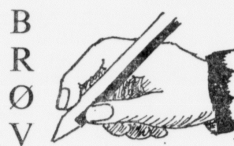
Sprengibenið og serstakliga skarðið vestan fyrir skansaportin eru ikki vøkur á at líta, so sum tey nú standa, sæð frá havnarokinum, men hyggur tú at Skansinum frá veginum Yviri við Strond og úr Jónas Broncksgøtu gevur hetta lendið honum ein heilskapadán dóm við vallaða skránum norðan fyrir virkisgarðin, og serstakliga úr Jónas Broncksgøtu ber „nosin“ upp fyrri ljóta skarðið vestan fyrir skansaportin, og tú fært eina kenslu av vidd, av óspilum, opnum lendi framman fyrri Skansinum. Eg tori at vera við, at Skansin, hóast illa viðfarin er vakur, sæddur úr Jónas Broncksgøtu, og her er at minnst til, at Jónas Broncksgøta sambært vegaætlanina verður hovudsferðsluvegurin í Havnini.

Um vit nú, hóast hesi vírið í lendinum norðan fyrir Skansin, sprengja tað burtur, hvat fáa vit í staðin? Verður Skansin vakrari av tí? Ikki haldi eg tað. Steyrættia sprengibenið vestan fyrir skansaportin verður tá lagt bert, og vit fáa eitt nýtt høgt berg framman fyrri skansaportinum og eysturyvir, so Skansin fær dóm av at vera bygður á ein stabba. Hetta fer mest at hava týðning fyrri útisni úr Jónas Broncksgøtu, men eisini av Havnarokinum og Yviri við Strond.

Hesar eru hovudsorsøkirnar til at Fornminnisvörður og Fornminnisnevndin halda tað vera skeiðt at sprengja burtur av lendinum norðan fyrir Skansin. Vit halda, at fer henda burtursprenging fram, verður útsjónd Skansins at fáa ein dyggan snudd, sum vit ikki halda vera endamálið vert. Skansin hefur verið tollaður nógv hart av havnarbyggingini, nú eiga vit eisini at hugsa eitt sindur um Skansin sjálvan, og

at fáa hann at liva í samjóð við virksemið á havnarøknum.

Eitt gott er komið burtur úr hesum máli. Tey myndugleikar, sum hava eftirlit og ábyrgd av Skansinum eru farnir at hugsa um tey vanda-mál, ið har eru. Fríðingar myndugleikarnir og meginparturin av Havnarnevndini hava tikið við uppskoti um, at lands myndugleikar og kommunalir myndugleikar í felag taka upp teir spurningar, sum eru, eitt nú hvussu veginir á havnar-økinum vera lagdir, so teir virka sum best og nerva Skansin sum minst, hvussu hampað kann verða um Skansin.

Fellur tjóðveldisting-maður uppskotið um útróðrarbátarnar?

Uppskot tjóðveldisflokksins, um, at tað almenna leutur byggja 25 útróðrarbátar, eftir tekning Johns Smith's, er eitt skilagott uppskot.

Tann týðningur, sum flakadnaðurin hefur, er langt síðan ásnáður.

Í lotuni arbeida fleiri bygd-ir, við fyrrreikingum til flaka-virkir og útbyggjan av teimum verandi. Higarit hefur tað ofta verið so, at tá ein bygd hevur fingið stovnað virkið, hefur kapitalurin so gott sum ongin kapitalur verið til bygjan av teimum bátum, sum skulu tryggja rávørutilgongdina. Og hevur hetta í mongum forðum forð verið ser, at nystovnað virkið ikki hava fingið nógv stóra rávørunøgd, og tessvegna er virkið komið í trupulleikar beinanvegin. Tað er tí rætt, at tað almenna her hjálpir til, slær tvær flugur fyrri eitt slag, tryggjar neyðuga rávørutilgongd til verandi og komandi virkir, og samitíð stuðlar skipasmíðju idnaðinum.

Hvussu munna möguleikarnir vera fyrri at fáa hetta uppskot samtykt í tinginum, hugsar tú. At teir borgarligu seta seg ímóti er uttan allan íva. Uppskotið sigur okkurt um, at: landið leutur byggja ... Hasi ty orðini eru nógmikið, og teir borgarligu vita hvørja stóðu teir skulu taka. Tey gera sær ikki ómak at kanna hvønn týðning eitt slíkt uppskot kann fáa, um tað gagnar fiskivinnuni og samfelagnum øllum leggja teir sekin í: landið leutur byggja, og stóða teirra er greið. Tey mótarbeida tí við hond og fót. Men hvussu við Kjartan Mohr, man hann ikki fara at stemma fyrri tí, um hansara skipasmíðja fær ein feitan bita burturav. Tað kundi væl hug-sast. Prinsippini hjá honum, tey

gomlu sprengibenið og um okið rundað um, hvussu Skansin kann verða varður móti her-verki, óruddi og óhúmsku o. m. a. Vit hava í lotuni allar möguleikar fyrri at fáa eitt gott úrslit burtur úr. Vónandi verður ikki lopið fram av í hesum so möguleikarnir fara fyrri skeyti.

Lat meg at enda siga nokur orð um grein ovast á forsiðuni í Dagblaðnum leygardagin. Greinin hefur stóra yvirskrift yvir 3 teigar: Stríð og „nosin“. Ikki havi eg merkt nakað til nakað stríð. Stovnar og nevndir hava á vanligan hátt víðgjort eitt mál, men hava sjálvsagt ikki allir menn verið samdir. Nevndirnar hava sent til-mæli síni til Býráð og Lands-stýri, og tær eru stórt sæð vorðnar samdar um, hvussu víðari eigur at verða farið fram

í hesum máli. Eftir er hjá Býráð og Landsstýri at avgera málið. Eisini nevnið greinin veg sunnan fyrri skansaðkið á ein hátt, sum um Fornminnisnevndin hefur sett hetta uppskot fram. Hetta vegauppskot varð víðgjort fyrri út móti 2 árum síðani, og metti nevndin tá og metir enn ein slíkan veg at vera størstu hóttan móti Skansinum, tí verður hann gjørdur, so er einki av órørdum lendi eftir rundað um Skansin. Í greinin verður á sera ófullfíggaðum grundarlagi tey ráð givin, at sprengja burtur nú tað, sum sjálvsagt skal verða burtursprongt sein-ni. Eg haldi meg hava givið góðar grundir fyrri, at burtursprengingin ikki er so sjálvsögð.

Arne Thorsteinsson.

kunnu leggja í einum ógvuliga trongum skoti. At javnaðar-flokkurin, og Óregaðar eisini, atkvøða fyrri má eisini takast fyrri givið. Nú er bert ein flokkur eftir og tað er flokkurin, sum hevur sett fram uppskotið. At allir tingmenn tjóðveldisflokksins stóðu aftanfyrri uppskotið skuldi verið sjálvsagt. Men her loyvi eg mær at ívast. Eftir tí sum møgult hefur verið at fylgt við, bendir alt á, at flokkurin stendur ikki samlaður aftanfyrri heita uppskot. Herfyrri var mikil skiving í bløðnum, um eina lýsing, sum ein av tingmonnum tjóðveldisflokksins hevur havt í svenskum og norskum bløðum. Átlanin var ikki at vit í Føroyum skuldu fáa frænir av henni, men tilvond-ligt misvæðnaðist tað at halda hana loyniliga. Lýsingin var vend til skipa- og trolaraeigarar. Hesir skuldu bara venda sær til Ova Mikkelsen, hann skuldi syrgja fyrri øllum, skráseta skipaflota teirra í Føroyum, skaffa teimum javnbjóðis reit-indi við føroysk skip, og so tað besta av øllum, hann skuldi eisini syrgja fyrri at teir sluppu undan øllum stríði og istaðin bjóðaði hann teimum nógvan profit. Tá hann eftir avdúk-ingina varð spurður, hvussu hann forsvaði átlanir sínar, svaraði hann, at hann á henda hátt ætlaði at hjálpa útróðra-monnum at keypa brúkt svensk og ensk fiskifør. Ótrúligt, men soleiðis greiddi maðurin frá. Hitt við javnbjóðis veiðirætt-indum o. t. nevndi hann sjálv-andi onki um.

meintj við tað, sum hann tá skrivaði, og at tað ikki var før-oyski útróðraflotin, sum hann fyrst og fremst hevði í huga, men heldur heilt annað og útróðraflotanum óviðkomandi. Eg beri ótta fyrri, tað tað kemur at verða tjóðveldisflokkurin sjálvur, ið kemur at fella sitt egna, og annað skilagóða uppskot. Valið hjá nevnda ting-manni stendur millum, antin at atkvøða ímóti sínum egna flokki, og sostatt visa, at hann er ein politisk ágørn, ið sum skjótast eigur at verða tikið, ella at atkvøða fyrri uppskoti-num, og harvið sjálvur prógva-að, at hann er ein politiskur bluffari. Hvát verri er, stend-ur til hansara at gera av.

Nevndi tingmaður og Kjartan Mohr skuldi verið trygdn í einum vinstrapolitiskum sam-arbeiði, sum tjóðveldisflokkur-in bjóðaði javnaðarflokkinum at verða við til. Spell at teir ikki sluppu framat — saman við onkrum øðrum — so teir einaferð fyrri allar fingur hovið til at avdúka seg, so teir fingur hovi til at gera politisk sjálf-morð fyrri opnum tjaldi. — Men sjálvandi — uppafturtøk-an kundi lætt blivið beði strígg in og kostraðarmikil.

W—L.

ARBEIÐSTÓL
 STOVPIGÓÐS
 TIMBUR
 BYGGJITILFAR
 BÍLÓG
 JFJK
 Telefon: 5148 - 5265
 Telgr.: Kjalbro, Klakksvíkar
 Telex 20
KLAKKSVÍKAR
TIMBURHANDIL
 Pí. J. F. KJØLBRO